Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj IV. *V srédo 6. Velkitravna 1846.* List 18.

Bor z drakonam.

(Nadalje.)

„In sam pri sebi mislim tak:
Junaštva kaj je kras in znak?
Kaj so storile hrabre glave,
Ko v pesmih so predmet poslave,
Ko jih je med bogove clo
Paganstvo slepo dvignulo?
Očistile so divje spake
V prederzni skusbi zemlje zrake,
Z leonam se podale v boj,
So Minotavra trup objele.
Kri vagale, točile znoj,
In žertve vboge tak otele“.

„Kaj Saracen le vreden je,
De z njim Kristjan vojskuje se?
Je le malika vražnik cenjen?
V otetbo svetu je namenjen.
Potrebe, sile vsih napak
Braniti mora práv junak;
Pogum pa mora pamet biti,
V prepir z močjó zvijača iti.
Tak mislim sploh in hodim sam
Pazivši sled zverí peklene,
Na krat pomoglej práv spoznam,
Veselo rečem: Ta zadene!“

„In pridši k tebi govorím:
Domú podati se želim.
Ti želje moje si dopolnil,
Jez urno morje sim prečolnil.
Na bregu komaj sim domá,
Pokličem berž umetnika,
In dam po znanih čertah pično
Drakona kip storiti lično.
Na kratkih nogah breme se
Života dolziga dviguje,
Razpet oklep luskinast je
Po herbtu, de ga ran varuje“.

„Nategnjen vrat stermí naprej,
In kakor golt peklenskih stej
Zijá široko, strašno žrelo,
Ko de bi plena hrepenelo;
V gortanu černimu obób
Grozijo rajde ojstrih zob;
Podoben meču jezik miga,
Okó goreče strele šviga;
V podobo kačjo se zgubí
Ostudno herbta strašna sila,
Krog sebe v klepe se valí,
De konjka s konjem bi zdrobila“.

„Tak poobrazim pično vse,
Pepélognus mu barva je;
Pol gad se zdi, pol zmaj kaluže,
Ostuden plod strupene muže.
Ko bil je strašen kip gotov,
Izvolim dva britanskih psov,
Oblastna, urnih nog, velika,
Zučena vjeti turobika.
V pozôja šujem ju obá,
Razkačena mu marno bližam,
Popasti z ojstrim zobam ga,
Ju šuntam in klicaje vižam“.

„Kjer grizu britkim, mahu ram
Sloboden je trebuha hlam,
Tje dražim ju, de divje zlobe
Zasekata bodeče zobe.
V orožju jez od nog do las
Na konja vsedem se tačas,
Arabske reje, žlahtne žile,
In razjezivši ga do sile,
Ga naglo v zmaja zavertím,
Z ostrogo rebra zbodem dosti,
V pošast pa súlico dervím,
Ko de bi hotel jo prebosti“.

„Če ravno konj se spenja plah,
In škriplje, in očita strah,
Če psa pojemata bojezni,
Ne jenjam, de so groze trezni.
Tak trudim brez prevdarka se,
De trikrat luna polna je,
In kadar dobro vse so znali,
Smo se po morju sem podali.
Dans tretji dan je zasijal,
Kar sim zapustil barke krilo,
Počitka skor si nisim dal,
Dokler ni vse storjeno bilo“.

„Zakaj, nadloga zemlje té,
Ponovljena, mi v serce gré:
Raztergane so undan našli
Pastirje, ko so v mužo zašli;
In te nesreče živ spomín
Me silno tira v grozen čin.
Zdaj slugama namén razločim,
Na vrana urniga poskočim,
In derzno v družbi svojih psov,
Na stranski, sploh neznani poti,
Skrivnosti včinenja gotov,
Sovražniku hitím nasproti“.

„Ti cerkvico poznaš, gospod,
Katero na skalovja hrod,
Kjer se otôk pregleda celi,
Sozidal mojstra duh je smeli.
Le zanićljiva zdi se nam,
Pa v sebi krije čuda znam,
Marijo z Jezusam svitečim,
In s tremi kralji krog stoječim.
Po stopnjah — trikrat trideset —
Se romar trudi do višine,
In kér dospè jo znoja vnet,
Ga v božji bliži tuga mine“.

„Pod cerkvico globoko v hrib
Votlina pelje čudnih gib,
Mokrote bližnih muž rosêna,
Od sonca nikdar razblešena.
Tu stanoval je zmaj strašán
Na rop čakáje noč in dan,
In bil je, kot peklenska vraža,
Pred pragam božje hiše straža.
Kér romar je približal se
Stopivši v kroge pogubljenja,
Iz pazbe planil naglo je,
In nesel ga v zavetje žrenja“.

(Konec sledí.)

Nekaj kemije (ločbe) kmetovavcam.

(Nadalje.)

18. §. Podnebni zrak in zrakomér.

Nar poglavniši zložna dela podnebniga zraka sta dva gáza; v **100** funtih zraka je nemreč **79** funtov gnjilogáza in **21** funtov kislogáza, tudi je nekaj malo vogelnokislogáza v njim, namreč v **1000** funtih blizo eniga funta. Ta primera teh treh zložnih delov navadniga zraka je po vsih deželah celiga svetá, na vsih nar večih visočinah, kakor tudi v nar nižjih znanih globočinah enaka, je tedaj stanovitna in življenju pričijočiga stvarjenja popolnama primerjena.

Kakor je vsak gáz neka razpenljiva in raztegljiva tekočina; takó tudi podnebni zrak, kér iz gázov obstojí; je ni tedaj razice ali pokice, ne luknjice takó majhne, de bi je zrak, ko do nje pride, ne napolnil, in to ne le nazdol ali nastran, kakor voda, ampak kér je brez mere razpenljiv, tudi nazgor; še clo v vôdo se zaríne, de ga je v nji na prostor osmi ali deseti del. Da se pa tudi bolj od vsake druge rečí stisniti; če mehur z zrakam napihneš in dobro zavežeš, ga boš lahko močno stisnil; kakor hitro pa odjenjaš, se precej raztegne. Imeli so puše z votlim kopitam, de so va-nj po sili veliko zraka spravili, in potim z njim po večkrat vstrelili; kér bi se pa lohka s takó pušo človek ubil, brez strela slišati, so jih ojstro prepovedali.

Kakor se voda v globokih morjih sama sebe tlači, de bi, postavimo, v globokosti **5000** čevljev kamin, nekoliko niže tudi svinc, srebró in zlató plavali in ne na dno padli; takó se tlači tudi zrak, de je na tleh zemlje nar gostejši in težji, po meri pa, kakor bi se više šlo, je zmirej tanjši in lažeji takó, de na gorah, ki so navpik **14** ali več tavžent čevljev visoke, je zavolj pretanjciga zraka zlo težko dihati; in če človek više gré, se za vsakih **10** ali **15** korakov takó zasopí, de mora odpočiti se.

Kakó visoko seže podnebni zrak? Tega mende nihče ne vé; pred več létmi so učeni sodili, de mora **8** do **10** milj visoko seči; kasneje so drugi iz mnogih perkazikov njegovo visokost na **27** milj cenili, nar berže je nima nobene meje, velikoveč razpenjuje se in razširjuje zmirej naprej čeravno v nerazumljivi tanjkosti.

Zrak ne tlači le sam sebe, ampak vse druge rečí na svetu; ko bi vode ne tlačil, bi pri veliko manji gorkoti zavrela, kakor se vidi na visokih gorah. Svoje drage bravce upamo ob kratkim od teže in tlačenja zraka prepričati. Nalí sod z vinam do verha, in ga dobro zaveši; ko zdaj čepik vùn potegneš, nič ne bo iz soda teklo, zakaj ne? — zrak vpiraje se v vino, mu brani vùn teči, premaguje tedaj še clo vina težo; odpri pa sod na vehi, in precej bo jelo teči zató, kér vino, zdaj per vehi in čepinci od zraka v enaki meri tlačeno, po svoji lastni teži niže pada ali teče. Iz večiga soda, pa z živim srebram nalitiga in zaveseniga bi srebró pri čepinci vùn teklo, kér bi teža srebrá težo in tlačenje zraka premagovala. Če piješ vodo iz studenčika po pišalki, misliš de ti vodo vlečeš; tó ni res, ti le zrak potegneš, ki je v pišalki bil in vodo tlačil; ali zdaj, ki ga več v pišalki ni, tlači zrak okoli nje vodo, in jo sili va-njo, ki je prazna iti; deni pa usta proč, de zrak zopet od zgorej v pišalko pride, to pričo bo vodo v nji dol potlačil.

Kakó težak je pa zrak? Daj si narediti kositarjevo pa práv vozko in **32** čevljev dolgo pišalko; po taki boš lahkó, zrak iz nje potegnivši, vodo iz pet sežnjev globoke štirne pil; čez **32** čevljev ti jo pa zvunanji zrak, na-njo tlačé, ne vzdigne zató, ker v cevi voda **32** čevljev visoka, in zvunanji zrak do nebes sta v enaki teži — vaga stojí. — Z enako vmetnostjo kakor ti, pijoč vôdo iz studenca s pišalko, ali brez nje, z ustmi, jo vleče in žrè tudi vsaka tromba, pa čez **32** čevljev je ne more vzdigniti.

Tako težo zraka bolj na tanjko spoznati, imajo učeni zrakomér (Thermometer). To je neka steklenasta blizo **3** čevlje dolga cev, na enim koncu zalíta, na drugim pa nekoliko zakrožena in odperta; va-njo nalijejo živiga srebrá, pa takó, de ni v nji clo nič zraka; potem jo po konci vzdignejo, de je odperti konec spodej; od zgorej pri zalítim koncu bo srebró nekolikaj vpadlo in pri visokosti **27** do **28** palcov ostalo. Kadar se ta reč vstavi, ne bo več nikoli spodej pri odperti luknji srebró vùn teklo; v eni cevi ali na eni strani živo srebró, in v drugi odperti pa zrak do nebes sta enake teže; če vaga tedaj srebró v cevi dva funta, bo tudi zrak v enako široki cevi **2** funta vagal. Ko bi zaliti končik cevi odbil, bi zrak berž va-njo planil, in srebró dol potlačil, de bi spodej vùn steklo.

Zrakomér kaže tedaj sploh težo zraka, in sicer še posebej, ali je od dneva do dneva ali od ure do ure nekoliko težeji ali ložeji, nekoliko bolj ali manj vlažen; vreme se pa ne da po njim za naprej gotovo spoznati; zakaj vreme je in tudi zrak večkrat po devet misel na dan.

S tacim zrakoméram spričujejo učeni, de na odrašeniga človeka teló tlači po **30** centov zraka; za tó pa nič ne vemo, kér zrak in mokrota našiga telesa tacimu tlačenju zoper tlači; voda je veliko težeji od zraka, in vender, če greš na dno breznja, bo še veliko več centov vode na-te tlačilo, kar pa nič občutil ne boš zató, kér tvoje teló zoper tlači in imá blizo enako težo kot voda. Z dobrim zrakoméram zamorejo tudi učeni visokost gorá najti ali zmeriti, zakaj, kér je morje okoli in okoli zemljene krogle enako deleč od sred svetá, je tudi zrak povsod pri morji pri enacim tihim in gorkim vremenu enako težák; na mero pa, kakor se od morja više gré, je zrak zmirej tanjši in ložeji, zmirej manj na srebró tlači, takó de na práv visokih gorah srebró v zrakoméri clo močno vpade. Po takim vpadanji spoznajo in oznanijo visokost mnogih gorá, ko s takó mero na-nje gredó, brez de bi se veliko per tim pomotili.

(Dalje sledí.)

Setev murbniga semena in reja mladih murbnih drevesc.

De bodo prijatli murbnih dreves zvedili kdaj in kam se murbno seme seje, in kakó gré z murbnimi drevesci v caker iti, de jim bodo čversto rastle in se dobro sponašale, jim hočemo tole povedati, kar so unidan „Dunajske Novice“ oznanile:

Če hočeš, de se ti bo setev murbniga semena dobro obnesla, vsej ga na tako stran svojiga verta, kjer bo pred merzlo borjo v zavetji; oplevi in očisti do dobriga tisti kraj, kamor misliš seme sejati koj v začetku spomladi, in prekopaj ga za eno lopato globoko. Če to delo v jeseni opraviš, je še boljši.

V začetku Velkitravna, će se ni hudih slan več bati, se tisti kraj, kamor se bode murbno seme sejalo,

še enkrat dobro prekoplje, poravná in v tri čevlje široke in po volji dolge gredice razdelí.

Po sredi imenovanih gredic potegni po vervici (žnori) poldrugi do dveh palcov globokih brazdic, ki naj po pol ali en čevelj saksebi stojé, v ktere se, pred ta dan namočeno, in na zraku zopet osušeno murbno seme takó poseje, de vsako zernice kake dve čerti (linije) od druziga leží; brazdice se potem z zemljo po palcu na debelo zasujejo, in sicer takó, de se še zmirej nekoliko brazdic vidi zató, de pri polivanji več mokrote k semenu doiti zamore.

Precej po setvi, ktera se pa nima pred Velkitravnam zgoditi, se morajo gredice po malim s škropilnico poškropiti in to delo vsaki dan, če je treba po dvakrat ali clo trikrat opraviti zató, de se zemlja preveč ne presuší.

Kader pa drevesca v kakih dvanajstih ali štirnajstih dneh iz zemlje pribodejo, se morajo pri suhim vremeni še bolj pogostama zalivati, de jih pregorko sonce ne popali in ne posuší. Prevelika mokrota pa jim škodje. Če se jim, dokler so še šibke in majhne, senca iz kosmatih vej naredí, je tudi prav.

Ako se murbice takó opravljajo, kakor smo tukaj povedali, bodo gotovo tudi spešno rastle, in kolikor bodo veči, toliko menj bodo tudi polivanja potrebovale. Kdor jih tedej po primeri poliva, pleve in okopuje kar je prav, temu bodo tudi veselo rastle in do jeseni, če se jim zemlja prileže, po čevlji ali clo po dva čevlja velike. Sedej ne potrebujejo druge skerbí, kakor to, de jih živina ne objej in poškodva.

So drevesca v jeseni po čevlji velike zrastle in debelost pisavniga peresa dosegle, se zamorejo še tisto jesen v vertno šolo presaditi; če pa ne, se morajo, predenj hud mraz pritisne, v versticah osuti, de jim ne bo zima škodvati môgla. Danecki.

Domače zdravila.

Dopis iz Štajarskiga 20. Prosenca.

V 2. listu Novic svetovani pomoček proti otiskam in ranam z ruticami v merzlo vodo namočenimi, in na otišani del položevanimi, sim tudi jest poskusil — in hvala Bogú! čudo hitro gotovo pomoč zadobil.

Zahvalim se Vam očitno za ta dobri pomoček, in Vam pri ti priliki na znanje dam, de zoper dolgo terpeč kašelj, ki pa ne sme od notrajniga prisada izvirati, pelin prav dobro pomaga, ki je še komej nekoliko iz zemlje pognal, če ga raztolčeniga v kupici hladne vode, večkrat na dan povžiješ. Kašelj jenja in sljà do jedí se obudí. *) F. S.

*) Svetovani pomoček zamore ob pravim času dober pomoček biti; opomniti pa moramo, de pelin vsacimu kašlju nikakor ne služi. Pelin je škodljiv, ko se je kašelj še le začél, ali kadar je z drugimi persnimi težavami združen. Pljučnica se dostikrat s suhim kašljem začnè; Bog obvari takrat pelina ali kakiga druziga dišečiga zeliša bolniku dajati. Če kašelj brez vsih persnih bolečin že več mescov terpí, zamore včasih pelin pomagati, še večkrat pa pomaga gorski mah (isländisches Moos) na vodi kuhan. Tak čaj (Thee) se pije skozi več tednov vsaki dan sam na sebi, ali pa z mlekam. Vzemi v ta namen imenovaniga drobno zrezaniga mahú, ki ga na Krajnskim tudi Bohinski mah imenujejo, kake 2 lota, in ga kuhaj z dvema maslicama vode takó dolgo, de ti le en maslic čaja ostane. Polovico samiga ali pa z nekoliko mlekam zmešaniga tôpliga čaja popij na enkrat zjutrej, drugo polovico pa ravno takó na večer. Tistim ljudem, ki se zavoljo dolgočasniga kašlja jetike (sušice) bojé, bo posebno teknil. — Vselej naj se pa bolnik popred z zdravnikam posvetje, ki zamore nar bolj prevdariti, ali bo prav svetvaniga pomočka poslužiti se, ali ne. Samolastno ozdravljanje je nevarna reč. Vredništvo.

Poskusite!

Nek Anglijan je za poskušnjo vsadil podzemljice (korún) na ledíno, ki je že okoli 70 let zapušena ležala, misleč, de bi morde taka zemlja podzemljicam bolj teknila, kakor navadno, leto za letam poredama obdelano polje. Ko je na ledini pridelane podzemljice drugo leto na navadni njivi za seme porabil, se mu je pridelk prav dobro obnesel, sosedje okoli in okoli pa so prav slabo letino imeli. Poslednje leta je to skušnjo ponavljal; zraven tega pa tudi nekoliko podzemljic navadnjiga stariga semena sadil na enako obdelano in pognojeno njivo. Te so mu slabo donesle, une pa prav bogato.

Vsak kmetovavec imá kak koščik taciga zemljiša, kteriga za to skušnjo lahko brez škode oberne, naj ga preorje, pognojí in podzemljice vsadí. Prav bi bilo, ko bi se po takim lahkim poti seme podzemljic popravilo, ki je semtertje pešati jelo. Če bi se ravno imenovana skušnja ne poterdila, bo pa potem na preoranim kraji trava lepši rastla. J. Pajk.

Kmetijske drobtince pobrane po raznih časopisih.

(Živ plot) je stokrat koristniši, lepši in terdnejši kakor vsak drugi. Na Tirolskim so začeli kmetovavci sploh žive plote iz smerek in beliga ternja ali glogja (Weissdorn) napravljati, ktere za ograje nar bolj hvalijo.

(Gnoj), ki ga po oznanilu 14. lista Novic slavni kemikar Dr. Liebig napravlja, so jeli tudi v nogradih poskušati. Za kraj nograda, na kterim 1000 tert stojí, je za 2 leti dovelj 5 centov taciga gnojá. Cent veljá okoli 7 goldinarjev.

(Mecesnovih drevesc) so jeli za rejo silno veliko iz Tirolskiga v ptuje kraje voziti. Tirolske kmetijske Novice pravijo: „de bi se imeli posestniki gojzdov po visocih hribih reje mecesna na vso moč poprijeti zavoljo velike koristnosti taciga lesa.

(V Mostah blizo Ljubljane) je — po oznanilu mnogohvaljeniga Ljubljanskiga nemškiga časopisa (Illir. Blatt), ki prav pridno nabera domače in ptuje zgodbe — nidavnej neka krava porodila 3 telička, močne in zdrave. Pravijo de je mati te krave enkrat clo 4 teleta vergla. — Še bolj čudno je pa, kar Tirolske kmetijske Novice v 8. listu letašnjiga leta povedó, de je 26. dan Grudnu pretečeniga leta v Haingenu na Nemškim neka krava clo 5 telet rodila, ki so bile popolnama dorašene, vunder pa takó slabe, de so v 8 urah poginile. Tudi kravo so mogli 3. dan po porodu zaklati. — Prav poredkama se prigodí, de ima krava 3 ali k večimu 4 teleta; od peterih pa dozdej še nismo nikoli slišali.

(Sejte, sejte mačji rep (Thimothäusgras)! kličejo in priporočujejo neprenehama kmetijski nemški časopisi in ta glas se razlega od ene nemške dežele do druge. Na Saksonskim je silno veliko polja z mačjim repam in navadno deteljo posejaniga. Žlahtni gospod Wedeman, grajšak v Anrodu to mešanco posebno zató hvali, kér se dostikrat primeri, de huda zima deteljo zatare, mačji rep pa obilno pridelka da.

(Odvod strele), ki si ga lahkó vsak kmetovavec pred svojo hišo postavi, je visoki ali laški jagnjed ali topol (Piramidenpappel), kakoršni se pogostama ob straneh cest in mestnih shodiš vidijo. Vsak vé, de blisk naj raji v visočine treši; ravno zató je imenovano visoko dervó prav pripravni strelni odvod, ki ga je tudi pred vsako hišo lepo viditi.

(V Pariz, v Pariz pojte vertnarji!) Frauendorfarski časopis piše v 16. listu, de nikjer kupčija s

cvetlicami toliko dobička ne prinese, kakor v Parizu, kjer je v 10. letih 5 cvetličarjev silno obogatelo.

(50 let staro kobilo) imá oskerbnik Bathovih grajšin na Angležkim, ktera se še vsak dan prav živa pred kočijo svojiga gospoda obnaša. Ovsa pa nemore več zobati, zatorej dobí otróbov, korúna in enake mehke klaje.

(Rèž o sv. Jurji v klasji). Če pomeni dobro letino „kadar se vrana o sv. Jurji v rèž skrije", kaj pa bo letas, ko bi se bila ovca lahko v nji skrila?

Veselo oznanilo in ponižna zahvala c. k. deželnimu Ljubljanskimu poglavarstvu.

Dolgo so nam nadlegovali rokonači, to je taki potepuhi, ki so se po deželi prepletali semtertje, kradli ali pa brez ovinkov od kmeta terjali, kar jim je treba bilo. Kmetje so se jih bali, de bi jih ne požgali, če bi jim ne dali, česar so imeti hotli. Koliko smo popred po deželi od teh vlačugarjev mogli preterpeti, koliko strahú pred njimi vžiti, kakšno nadlego so ti gostači pri ženitvanji, po semnjih, cerkvenih žegnanjih in druzih priložnostih delali; kaj pohujšanja in slabih izgledov so po postranskih gostnicah napravljali, ni dopovedati. Zdaj pa, bodi ga Bog tavžentkrat zahvaljen, in pa naše skerbno vladarstvo, imamo povsod mir in pokoj pred to škodljivo derhaljo! Zakaj cesarski deželni čuvaji so jim šli takó ojstro za petó, de ni skorej ne duha ne sluha imenovanih gostačov pri nas več.

L. F. kmetovavci v Loskim kantonu.

Dolgost življenja.

Skušnja učí, de je 70 let (ali 7 križev) že lepa starost in de nekteri stanovi jo ložeje od druzih dosežejo. Po tacih skušnjah doživí od 100 duhovnikov to starost 48; od 100 kmetovavcov 40; od 100 višjih uradnikov (Beamte) 35; od 100 kupcov in rokodelcov 35; od 100 vojakov (ob času mirú) 32; od 100 nižjih uradnikov 32; od 100 besednih dohtarjev 29; od 100 umetnikov 28; od 100 učenikov 27; od 100 zdravnikov pa le 24.

Černe bukve.

Žabjoderci.

Navadno derenje žab: jim zadnji skôk odrezati, prednji del živiga života pa preč vreči, je takó neusmiljeno in grozovito delo, de so omikani ljudjé po več krajih začeli taki divjoserdnosti na vso moč zoperstavljati se. Mi take grozovite žabjoderce zapišemo v černe bukve — in jih na ravnost divjake imenujemo.

Uboga žival, čez pol prerezana in na pol živa se vlači več dni okoli deríša, predenj v hudih hudih bolečinah pogine, v zahvalo de nam je jed, živodercu pa zaslužek dala!! Nekteri gerdúni pa v svoji neumnosti še clo mislijo, de odrezani zadnji del žabam zopet doraste in de jih bojo mogli drugo leto zopet mesariti! Ni geršiga ravnanja, ko je tako mesarenje žab, namesto de bi jih popred umorili, potem pa še le iz kože devali.

Urno, kaj je noviga?

(Veselo razširovanje katolške vére v Avstralii). V Avstralii, nar pozneje najdenim novim svetu, ki imá veliko otokov v južnih straneh morjá, se po spričevanji francozkiga katolškiga misijonarja, gosp. Heurteljna katolška véra neizrečeno razširjuje. Na Sandvihovih otokih, kjer so poprej luteranski misijonarji svojo véro učili, do leta 1840 ni bilo ne eniga katolškiga kristjana, zdej jih je že čez sedem tavžent.

Žalostna povest.

V Gradcu bivajoči Slovenci smo žalosti polne Velikonočne praznike imeli; o Velikonoči (12. Malitravna) nam je smert pokosila gosp. Jurja Korošca, bogoslovca 4. leta, verliga rodoljuba. Ali s tem še ni zadovoljna bila, tudi gré na Velikonočni pondeljik (13. Malitravna) v dvor Njih Milosti Sekavskiga škofa in tù nam vzame še k veči žalosti nar boljšiga Slovenca v celim Gradcu, častitljiviga gosp. Dr. Jakoba Košára, dvorniga kaplana premil. Sekavskiga škofa, ki je po dolgi bolezni, 32 let star, umerl. — Takó smo zgubili v dveh dneh dva verla možá v mladih letih, obá iz fare sv. Jurja na Ščavenici. Naj — nam lep izgled — v miru počivata!

Jak. Holc.

Ravno ko je pričujoči žalostni dopis natisnjen bil, smo prejeli tudi od gosp. R.... iz Gradca; koj potem pa tudi od pridniga našiga dopisnika, častitljiviga gosp. Cafa iz Fravheima oznanilo te žalostne povesti: kar nam je očiten dokazik velike vrednosti rajncih gospodov, kterih mili spomin v Novicah za prihodnje čase ohranimo.

Vredništvo.

Pohvala domačih rokodelcov.

V 1. listu nemškiga Graškiga časopisa po imenu „Stiria" je gospod Göcel podobár in zlatár iz Krajnja s svojimi tremi sinovi vred, častno pohvaljen. Oní so že več oltarjev popravili ali iz noviga naredili, in povsod so se dobro obnesli. Njih dela sicer nimajo tako dognane popolnosti, kakor pervih podóbarskih umetnikov, pa so vunder čedne in primerne in se častno ločijo od del navadnih mojstroskazov, čigar dela niso nikomur podobne. Zraven tega so imenovani rokodelci prav pridni in pošteni delavci in tudi prav po ceni delajo. Nar bolj pohvaljen je Alojzi Göcel, ki ima posebno ročnost za podobarstvo in malarijo in od kteriga imamo lepih del pričakovati, če se bo pridno po izgledih pervih mojstrov ravnal.

Vganjka.

Nekdo vprašan, koliko vas je v šoli? odgovorí: Ko bi nas dvakrat toliko bilo, in pa še 5, bi nas ravno toliko čez 40 bilo, kolikor nas do 40 še manjka.

Koliko jih je bilo? F. M—ch, petošolc.

Popravik.

V 16. listu Novic na 64. strani v sostavku „Nova cerkev in šola v Šentjanžu" namesto Zelišar bèri Zdešar.

Današnjimu listu je perdjan tretji del bukvic pod nadpisam „Miloserčnost do žival".

Žitni kup.	V Ljubljani 1. Velkitravna. gold.	kr.	V Krajnju 27. Malitravna. gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	58	2	5
1 » » banaške	2	9	2	14
1 » Turšice	1	10	1	15
1 » Soršice	—	—	1	37
1 » Rèži	1	32	1	39
1 » Ječmena	1	15	1	20
1 » Prosa	1	11	1	15
1 » Ajde	1	2	1	6
1 » Ovsa	—	51	—	54

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*